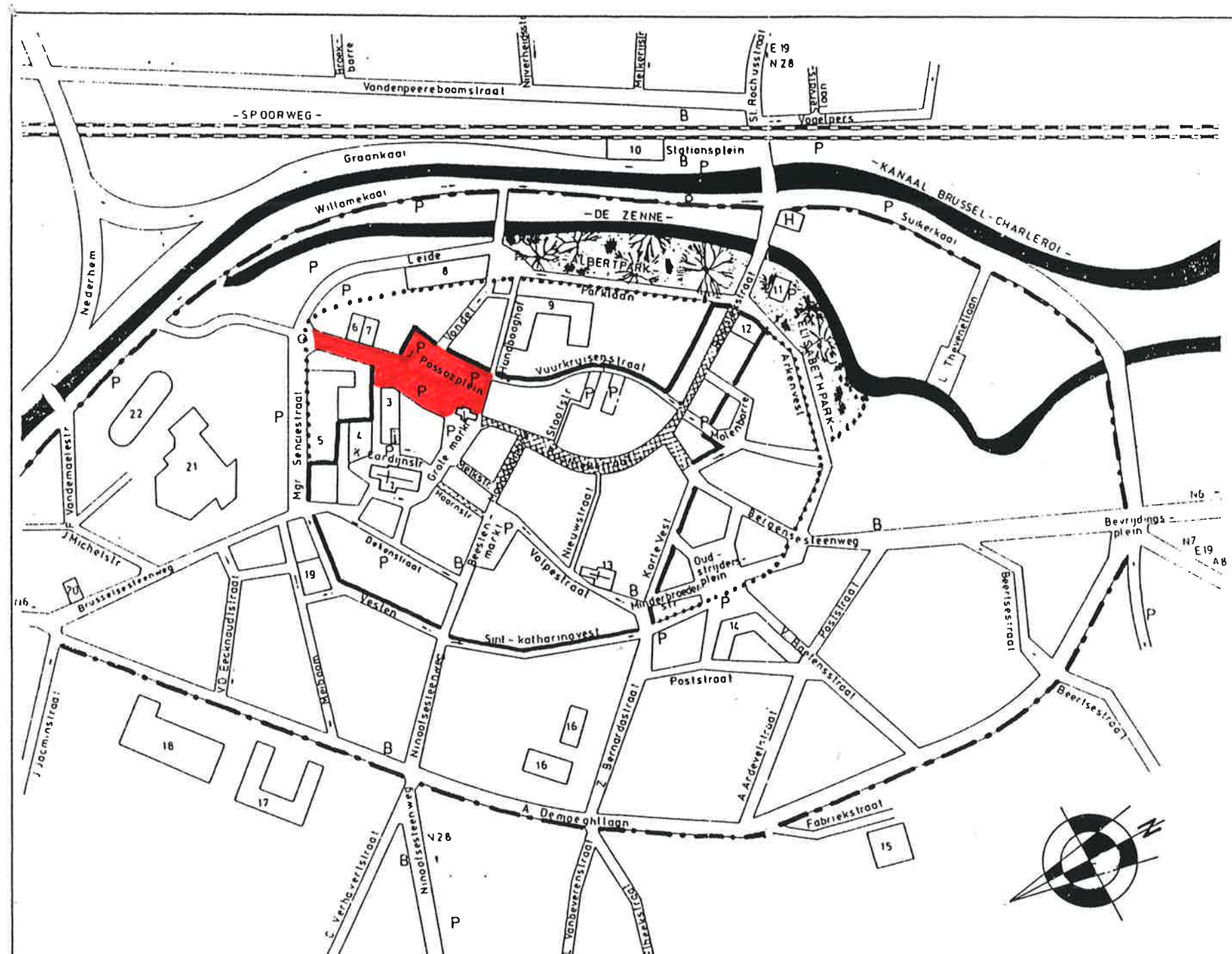
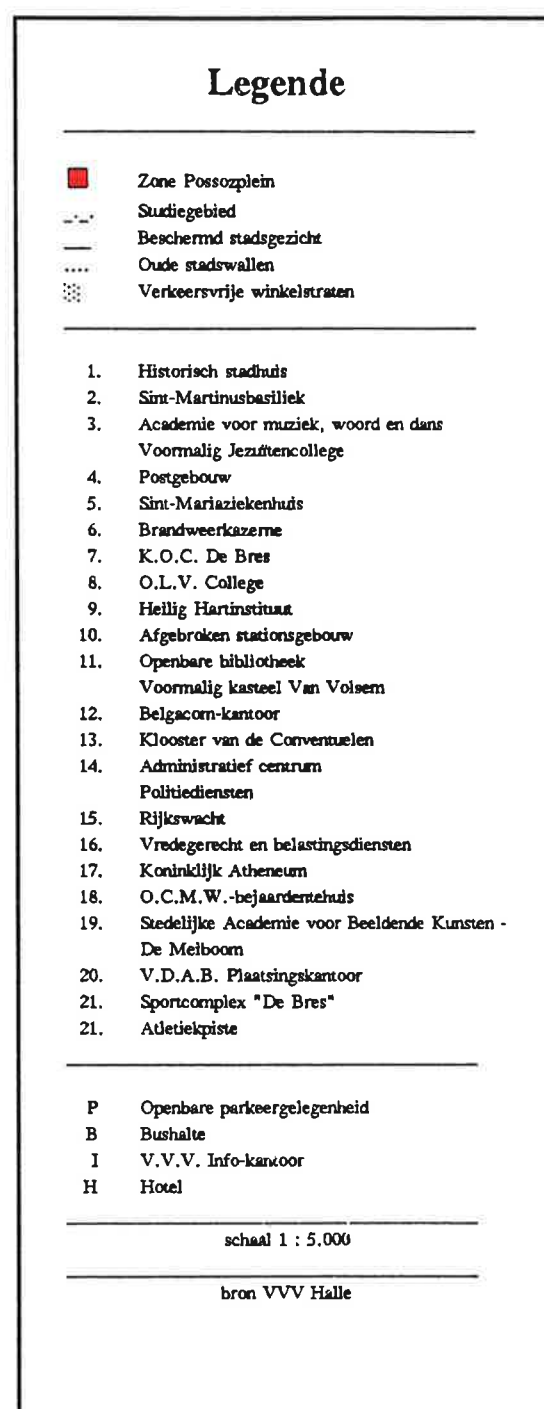

Zone 13 - Possozplein

(Possozplein, Sollenbeemd)

1. SITUERING

2. HUIDIGE TOESTAND

Dit plein kan beschouwd worden als een grote open parking bij het nabijgelegen stadscentrum. Niettegenstaande deze zone onmiddellijk aanleunt bij de Grote Markt en de Basiliekstraat, vindt men in deze zone praktisch geen winkels of horeca-zaken. Het autoverkeer is er alomtegenwoordig.

Possozplein met achtergevel van het stadhuis, huidige toestand.

3. EVOLUTIE VAN DE ZONE

Deze zone onderging talrijke ingrijpende wijzigingen op stedenbouwkundig en architectonisch vlak door de afbraak van talrijke panden gedurende de laatste 200 jaar. Deze zone kan historisch opgesplitst worden in twee gebieden, de voormalige "Nieuwe Markt" achter het stadhuis en het Sollenbeemdsteegje.

Het ontstaan van de voormalige "Nieuwe Markt" achter het stadhuis

Achter het historische stadhuis vestigden zich allerlei nutsvoorzieningen rond een grote binnenkoer, o.a. de afspanning "Het Schild van Bourgondië" met stallingen, een korenhalle met publieke brouwerij, een vleeshalle en een vismarkt. Al deze gebouwen werden vóór 1860 afgebroken, het plein dat hierdoor ontstond werd de "Nieuwe Markt" genoemd en werd later een deel van het Possozplein.

De Nieuwe Markt in 1943
Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium, Brussel.

Dit plein werd in het westen begrensd door de achtergevel van het stadhuis, in het noorden door twee classicistische gebouwen in het Vondel en in het zuiden door een monumentaal herenhuis. Dit herenhuis, in classicistisch-eclectische stijl gebouwd in 1866, werd ontworpen door architect Joachim Benoît, een leerling van Joseph Poelaert.

Het plein werd langs het oosten begrensd door de Zenne. Over de Zenne had men een zicht op een leerlooierij en later het Heilig Hartinstituut. Na het dempen van de Zenne en de aanleg van de Vuurkruisenstraat, werd deze pleinwand vanaf de jaren zestig bebouwd met banale appartementsgebouwen.

Possozplein 6-8, toestand in 1942,
Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium, Brussel.

De Sollenbeemd

De Sollenbeemd was een smal steegje bestaande uit arbeiderswoningen. Dit steegje mondde uit op een doodlopend plein. De ene zijde van dit plein werd begrensd door de achtergevel van het Jezuïtencollege, met de aanpalende bijgebouwen en de tuin. Een deel van de tuin van het Jezuïtencollege werd verkocht om er het Sint-Mariaziekenhuis te vestigen. Door de opeenvolgende uitbreidingen van het Sint-Mariaziekenhuis, de bouw van een nieuw brandweerarsenaal en het K.O.C. "Het Vondel" werd de pare straatwand van het steegje en de bebouwing rond het plein grotendeels afgebroken. Enkel de onpare straatwand van de Sollenbeemd bleef bewaard. De bebouwing rond het pleintje is nagenoeg volledig verdwenen. Slechts enkele fragmenten bleven bewaard.

Door de afbraak van de pare straatwand en de gebouwen langs het Vondel, verdween een volledige pleinwand van de Nieuwe Markt. Hierdoor werd dit plein nog groter.

De Sollenbeemd in 1942, vóór de afbraak van de pare zijde, Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium, Brussel.

Detail uit het
"Plan parcellaire de la Ville de Hal"
van P.C. POPP
(ca. 1866)

Legende

 geselecteerd gebouw dat
vermoedelijk reeds bestond
omstreeks 1866

Schaal 1:1.250

Koninklijke Bibliotheek Albert I
afdeling Kaarten & Plannen
Brussel

4. OVERZICHT VAN DE SELECTIE

4.1. Karakteristieken van de bebouwing

De bebouwing in deze zone bezit andere karakteristieken, naargelang de oorspronkelijke stedenbouwkundige context waar het gebouw zich bevond. De monumentaliteit van de gebouwen rond de voormalige Nieuwe Markt contrasteert met de kleinschaligheid van de bebouwing in de Sollenbeemd. Door het verdwijnen van de stedenbouwkundige structuur komen al deze gebouwen rond één vormloos groot plein te liggen zonder enige samenhang.

4.2. Criteria van de selectie

De intrinsieke kwaliteiten van het gebouw en de stedenbouwkundige context waarin het gebouw zich bevond vóór de grote kaalslag in dit gebied hebben de selectie bepaald.

5. ZICHTASSEN EN STEDENBOUWKUNDIGE PERSPECTIEVEN

* Door het ontbreken van een herkenbaar stedenbouwkundig patroon worden de zichten naar merkwaardige gebouwen, zoals het stadhuis, het voormalig Jezuïtencollege en het monumentaal herenhuis op het Possozplein, niet begeleid door een straat- of pleinwand. Door het aanleggen van een herkenbaar stedenbouwkundige stramien zouden deze merkwaardige monumenten opnieuw geïntegreerd kunnen worden.

Het nieuw stedenbouwkundig aanlegplan moet alleszins volgende problemen oplossen :

- het zicht vanop de Grote Markt naar het Possozplein moet afgesloten worden;
- het gebied achter het stadhuis moet een volwaardig plein worden en aansluiten op de Grote Markt;
- de pare straatwand van de Sollenbeemd wordt heraangelegd, de zijgevel van het stadhuis wordt de visuele afsluiting van deze straat.

Zicht vanop de Grote Markt naar het Possozplein, huidige toestand.

6. ALGEMENE EVALUATIE

6.1. Evaluatie van de selectie

De selectie bevat 7 gebouwen of gebouwonderdelen, waarvan er 3 waren opgenomen in de *Inventaris van het cultuurbezit in België, Halle-Vilvoorde*. De zone ligt gedeeltelijk in het beschermde stadsgezicht. Er zijn geen beschermde gebouwen in de zone, nochtans vormen de achtergevel van het historische stadhuis en van het voormalig Jezuïtencollege integraal deel uit van deze zone. Het monumentaal herenhuis op het Possozplein is wel een beeldbepalend pand binnen het stadsgezicht.

De verdeling van de individuele codes is de volgende

1	(uniek)	0
2	(zeer gedenkwaardig)	0
3	(gedenkwaardig)	0
4	(waardevol)	4
5	(begeleidend waardevol)	3

6.2. Richtlijnen

De algemene richtlijnen voor de zone worden opgesplitst in twee gebieden, enerzijds de richtlijnen voor de bebouwing rond de voormalige Nieuwe Markt, anderzijds de richtlijnen voor de bebouwing langs de Sollenbeemd. Om de chaotische toestand waarin deze zone verkeert enigszins op te lossen, moet een nieuw stedenbouwkundig patroon verwezenlijkt worden gebaseerd op het oude stramien. De voormalige Nieuwe Markt en het Sollenbeemdsteegje moeten als plein en straat worden herschapen.

*"De Nieuwe Markt"***Rooilijn**

Aan de rooilijn van de drie bestaande pleinwanden mag niets gewijzigd worden. De vierde pleinwand moet heraangelegd worden volgens het oorspronkelijke rooilijnenplan van de Vondelstraat. Deze nieuwe pleinwand

ligt in het verlengde van de pleinwand van de Grote Markt, overeenkomstig het plan in bijlage.

Straat- en pleinritme

Het plein wordt vooral beheerst door de achtergevel van het historische stadhuis, het monumentale herenhuis in classicistisch-eclectische stijl en de appartementsgebouwen. Enkel het herenhuis bezit een duidelijk gevelritme. Om aan het plein een zekere eenheid te geven moet de nieuwe bebouwing en de nieuwe achtergevel van het stadhuis zich inspireren op het gevelritme van dit monumentaal herenhuis.

Gabariet

Het gabariet van de achtergevel van het historische stadhuis, het monumentale herenhuis en van de banale appartementsgebouw is vrij hoog, en komt overeen met 4 normale bouwlagen. De nieuwbouw rond dit plein moet dit gabariet respecteren, niettegenstaande de oorspronkelijke bebouwing van de Vondelstraat veel lager was.

Materialen

De verscheidenheid aan gevelmaterialen laat geen strikte voorschriften toe. Er moet nochtans rekening gehouden worden dat de nieuwe pleinwand zichtbaar wordt vanop de Grote Markt.

*Het Sollenbeemdsteegje***Rooilijn**

De rooilijn van de nieuwe pare straatwand wordt aangelegd overeenkomstig het plan in bijlage. De oorspronkelijke smalle straatbreedte wordt niet behouden. De straat wordt verbreed, hierdoor vormt de monumentale zijgevel van het stadhuis de visuele afsluiting van deze nieuwe straat.

Straatritme

De straat moet het oorspronkelijke ritme van kleine arbeiderswoningen

opnieuw reflecteren.

Gabariet

Het gabariet van de nieuwe bebouwing houdt rekening met de bestaande bebouwing langs de onpare zijde van de Sollenbeemd. De nieuwe straatwand mag niet hoger zijn dan 2 bouwlagen, met een zekere diversifiëring. Eén doorlopende kroonlijsthoogte over de ganse straat mag niet aangehouden worden. Het gabariet moet naar het de "Nieuwe Markt" systematisch opgetrokken worden naar de 4 bouwlagen die hier zijn voorgeschreven.

Materialen

De huidige bebouwing in de Sollenbeemd is hoofdzakelijk neoclassicistisch en dus wit bepleisterd. De nieuwe straatwand moet zich alleszins aansluiten en integreren bij de bestaande bebouwing. Hedendaagse architectuur is hier zeker aangewezen, maar de gevels moeten hoofdzakelijk worden bepleisterd.

6.3. Aandachtspunten in het beleid

De stedenbouwkundige heraanleg van de volledige zone

Deze zone paalt aan de middeleeuwse kern van de historische binnenstad van Halle. De overgang tussen het gave middeleeuwse stratenpatroon en het chaotische Possozplein moet opgelost worden, door dit plein opnieuw een stedenbouwkundige herkenbare structuur te geven.

De strategische ligging van het historische stadhuis

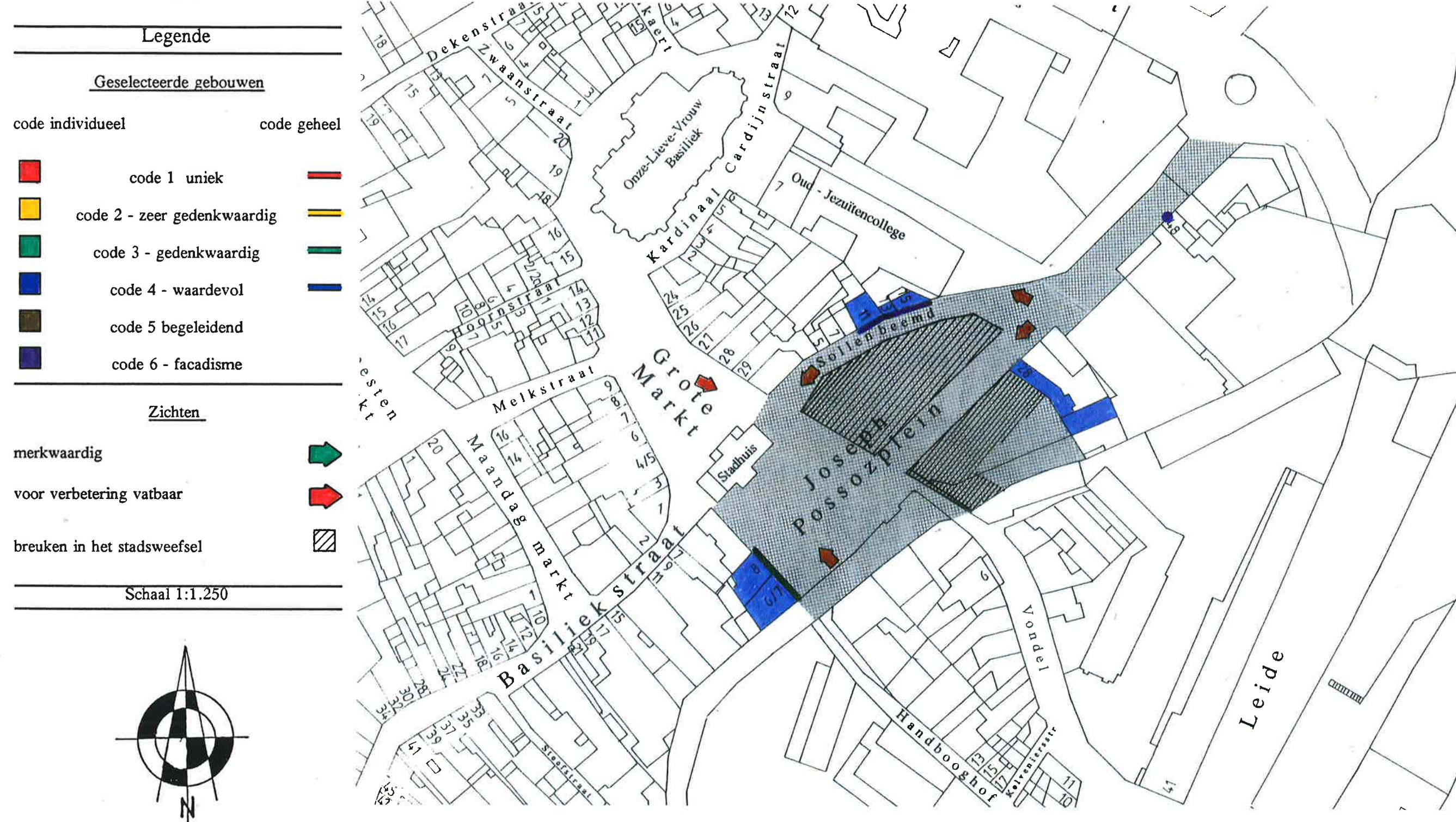
Het historische stadhuis zal als centraal monument prijken tussen de twee markten, de Grote Markt en het nieuwe aan te leggen plein.

De achtergevel van het stadhuis moet daarom als pleinwand een monumentale uitstraling krijgen, wat voorlopig niet het geval is. Het is belangrijk dat het historische stadhuis eveneens een belangrijke representatieve functie krijgt binnen deze nieuwe stedenbouwkundige structuur.

Het herenhuis in classicistisch-eclectische stijl

Dit pand is een belangrijk gebouw rond het nieuwe aan te leggen plein. Daarom moet de gevel grondig gerestaureerd worden en de monumentaliteit hersteld. Door de gevels te bepleisteren moeten de twee gebouwen opnieuw één geheel vormen. De symmetrie moet eveneens hersteld worden door het centrale fronton boven het middenrisaliet te herplaatsen en het buitenschrijnwerk eenzelfde kleur en indeling te geven over de ganse gevel.

Kaart met de ingekleurde selectie

OVERZICHT VAN DE SELECTIE

ZONE 13 : POSSOZPLEIN					EVALUATIE					13 / 12
STRAATNAAM	NR.	FOTO	TYPE	STIJL (EN)	afzonderlijk		geheel			
					code	(~) neutraal, (+) positief, (-) storend,	code	(~) neutraal, (+) positief, (-) storend,		
POSSOZPLEIN (JOSEPH)	6/7		café / herenhuis	CE	4	- door de ontleistering en verwijdering van de stucdecoratie van de gevel op de verdiepingen werd deze merkwaardige gevel zwaar verminkt + de raam- en deuropeningen zijn wel origineel op de verdiepingen, op de gelijkvloerse verdieping werden de ramen vergroot en werd een bijkomende toegang voorzien, deze ingrepen zijn niet storend - storende bekleding van de kroonlijst	3	+ merkwaardig symmetrisch herenhuis van 1866 gebouwd in classicistisch-eclectisch stijl naar het ontwerp van Joachim Benoît - niettegenstaande de gevelopbouw bewaard gebleven is, werd het geveluitzicht verminkt door storende verbouwingen, nl.: - door de verwijdering van de bepleistering en de stucdecoraties - door de bekleding van de kroonlijst en de verwijdering van het centrale fronton boven het middenrisaliet ~ de reclamepanelen en de luifels zijn niet storend		
	8		bankfiliaal / herenhuis	CE	4	- door de ontleistering en verwijdering van de stucdecoratie van de gevel op de verdiepingen werd deze merkwaardige gevel zwaar verminkt + de raam- en deuropeningen zijn wel origineel op de verdiepingen, op de gelijkvloerse verdieping werden de ramen vergroot en werd een bijkomende toegang voorzien, deze ingrepen zijn niet storend ~ nieuwe kroonlijst				
	28		woning	NC	4	+ dit gebouw lag langs de Zenne en had zijn toegang via het verdwenen Sollenbeemdplein ~ de woning bestaat uit een neoclassicistisch gebouw met art deco voorbouw langs de binnenkoer				
SOLLENBEEMD	11		woning	NC	4	+ neoclassicistische gevel met oude kern, gedateerd door gevelankers 1627	4	+ laatste fragmenten van het Sollenbeemdsteegje, bestaande uit drie eenvoudige neoclassicistische woningen ~ de monumentaliteit van het voormalig Jezuïtencollege wordt nog benadrukt door deze kleine arbeiderswoningen		
	13		arbeiderswoning	NC	4	~ eenvoudige kleine arbeiderswoning in neoclassicistische stijl, dat rond het voormalig Jezuïtencollege gebouwd werd				

ZONE 13 : POSSOZPLEIN					EVALUATIE				13 / 13
STRAATNAAM	NR.	FOTO	TYPE	STIJL (EN)	afzonderlijk		geheel		
					code	(~) neutraal, (+) positief, (-) storend,	code	(~) neutraal, (+) positief, (-) storend,	
SOLLENBEEMD	15		arbeiderswoning	NC	4	~ eenvoudige kleine arbeiderswoning in neoclassicistische stijl, dat rond het voormalig Jezuïtencollege gebouwd werd			
	48		poortje	LXVI	4	+ merkwaardig LXI-poortje als toegang tot een arbeiderswoning + de detaillering van het poortje is eenvoudig en verwijst naar een volkse interpretatie van een Lodewijk XVI-stijl - de woning werd zwaar verbouwd en verhoogd met een verdieping			